

Id-drittijiet ta' proprjetà intellettuali u I-prestazzjoni tal-kumpaniji fl-UE

Rapport ta' analiżi fil-livell tal-kumpaniji, Frar 2021

Sommarju Eżekuttiv

Sommarju eżekuttiv

Wieħed mill-mandati tal-Osservatorju Ewropew tal-Ksur tad-Drittijiet tal-Proprietà Intellettuali, li huwa parti mill-Uffiċċju tal-Proprietà Intellettuali tal-Unjoni Ewropea (EUIPO), huwa li tiġi pprovduta *data* bbażata fuq l-evidenza dwar l-impatt, ir-rwol u l-perċezzjoni pubblika tal-proprietà intellettuali fl-ekonomija tal-Unjoni Ewropea (UE). Sabiex jintlaħaq dan l-objettiv, l-Osservatorju qed iwettaq programm ta' studji soċjoekonomiċi.

Bl-istess mod, il-Pjan Strateġiku għall-2023 tal-Uffiċċju Ewropew tal-Privattivi (UEP) jagħti prijorià lit-tweġġ ta' studji ekonomiċi biex tiġi sodisfatta d-domanda li qed tiżdied fost il-partijiet interessati għal aktar għarfien dwar l-impatt tas-sistema Ewropea tal-privattivi u l-iżvilupp tagħha.

FI-2013, iż-żewġ uffiċċji ppubblikaw studju kongunt li vvaluta l-kontribut ikkombinat ta' industriji li jagħmlu użu intensiv mid-diversi tipi ta' drittijiet tal-proprietà intellettuali (DPI) għall-ekonomiji tal-UE kollha kemm hi u għall-Istati Membri tal-UE individwali. L-istudju ġie aġġornat fl-2016 u reġa' ġie aġġornat fl-2019. Fost is-sejbiet ewlenin tal-edizzjoni tal-2019 kien hemm li l-industriji li jagħmlu użu akbar mill-medja tad-DPI kkontribwew għal 29 % tal-impjeggi u 45 % tal-PDG fl-UE, b'dawn il-proporzjonijiet jiżdiedu mill-istudju preċedenti fl-2016.

Dan ir-rapport huwa studju ta' segwitu li jidhrol aktar fil-fond fir-rwol tad-DPI billi janalizza kampjun rappreżentattiv kbir ta' aktar minn 127 000 kumpanija Ewropea sabiex titqabbel il-prestazzjoni ekonomika ta' kumpaniji li għandhom DPI ma' dawk li ma għandhomx. FI-2015, l-EUIPO (li dak iż-żmien kien magħruf bħala l-UASI) ippubblika studju simili li wera li l-kumpaniji li għandhom DPI għandhom dħul ogħla għal kull impjegat u jhallsu pagi ogħla minn kumpaniji li ma għandhomx. Dan l-istudju kongunt tal-UEP/EUIPO huwa aġġornament tal-istudju tal-EUIPO tal-2015, b'*data* u metodoloġija mtejbja. B'kuntrast mal-istudju preċedenti, li kien ibbażat fuq *data* minn 12-il Stat Membru, dan l-istudju ġdid jinkludi *data* minn kumpaniji fis-27 Stat Membru u fir-Renju Unit.¹

Id-DPI inklużi fl-istudju huma **privattivi**, **trademarks** u **disinji** (jew kwalunkwe kombinazzjoni tat-tlieta). Minħabba n-natura tagħhom, id-drittijiet tal-awtur, id-drittijiet fuq varjetajiet ta' pjanti u l-indikazzjonijiet ġeografiċi, li kienu parti mill-istudji fil-livell tal-industrija, mhumiex inklużi hawnhekk.² Min-naħa l-oħra, dan l-istudju jinkludi kemm DPI Ewropej kif ukoll dawk nazzjonali, titjib importanti għad-*data*, u jipprovidi ħarsa sħiħa lejn il-portafoll tad-DPI ta' kull kumpanija, kemm dak Ewropew kif ukoll dak nazzjonali.

Id-*data* dwar il-portafoll tad-DPI ta' kull kumpanija tqabbel mal-informazzjoni li tinsab fil-baži tad-*data* kummerċjali ORBIS. Din il-baži tad-*data* tipprovidi informazzjoni finanzjarja u informazzjoni oħra dwar miljuni ta' kumpaniji Ewropej, miġbura mill-infilzar u rapporti tal-kontabbiltà magħmula mill-kumpaniji fir-reġistri kummerċjali tal-Istati Membri tal-UE. L-istudju juża informazzjoni finanzjarja u informazzjoni oħra dwar kumpaniji li huma rreġistrati bħala proprjetarji formali ta' privattivi, trademarks u/jew disinji. Xi kumpaniji li huma parti minn struttura ta' grupp akbar jistgħu ma jkunux il-proprjetarji formali tad-DPI (l-uffiċċju reġistrat tagħhom jista' jkollu s-sjeda formali), iżda xorta jistgħu jużaw id-DPI fl-attivitàjiet kummerċjali tagħhom.

¹ Ir-Renju Unit ħareġ mill-UE fil-31 ta' Jannar 2020. Madankollu, il-perjodu kopert minn dan l-istudju huwa l-2007-2019, li matulu r-Renju Unit kien Stat Membru, u għalhekk hija inkluża *data* dwar il-kumpaniji tar-Renju Unit.

² Id-drittijiet tal-awtur mhux dejjem jiġu rreġistrati, filwaqt li l-indikazzjonijiet ġeografiċi mhumiex irreġistrati minn kumpaniji individwali, u għalhekk ma teżistix *data* dwar is-sjeda ta' dawk id-DPI fil-livell tal-kumpaniji. Id-drittijiet fuq varjetajiet ta' pjanti huma s-sugġett ta' proġett ta' riċerka separata fl-EUIPO.

Hemm diversi modi kif titkejjel il-prestazzjoni ekonomika ta' kumpanija. Minhabba restrizzjonijiet tad-*data* u l-htieġa ta' tqabbil ekwivalenti (filwaqt li jiġi eliminat l-effett tad-daqs tal-kumpanija fuq ir-riżultati tal-istatistika), “**id-dhul għal kull impjegat**” intgħażel bħala l-**indikatur ewlieni tal-prestazzjoni tal-kumpanija**.

Is-sett tad-*data* nbena b'tali mod li l-kampjun ikun rappreżentattiv tal-popolazzjonijiet ġenerali tal-kumpaniji fl-UE. Dan jippermetti tqabbil tal-prestazzjoni tal-kumpaniji li għandhom DPI ma' kumpaniji li ma għandhomx, filwaqt li jsir kontroll għall-fatturi rilevanti bħall-pajjiż, is-settur jew id-daqs tal-kumpanija. Skont l-għarfien tagħna, il-kopertura tas-sett tad-*data* hija akbar b'mod sinifikanti minn dak ta' kwalunkwe sors ta' *data* ieħor ta' dan it-tip disponibbli bħalissa, li tiżgura kampjun kbir biżżejjed biex jinsiltu minnu konkluzjonijiet b'saħħithom u rappreżentattivi.

L-istudju ma jagħmel l-ebda rakkomandazzjoni ta' politika, peress li dan mhuwiex fil-kamp ta' applikazzjoni tiegħu. Minflok, huwa jipprova evidenza li tista' tintuża minn dawk li jfasslu l-politika fil-ħidma tagħhom, u jservi bħala bażi għas-sensibilizzazzjoni tal-PI fost iċ-ċittadini tal-Ewropa b'mod ġenerali, u l-SMEs b'mod partikolari.

Metodoloġija

Id-*data* ġiet analizzata permezz ta' żewġ tipi ta' metodoloġija:

L-ewwel, ġiet ikkompilata **statistika deskrittiva** biex tintwera d-differenzi bejn dawk li huma proprjetarji tad-DPI u dawk li mhuwiex f'termini ta' karatteristiċi ekonomiċi. Ġew ittestjati differenzi għas-sinifikat statistiku. Il-Kapitolu 4 jippreżenta r-riżultati ta' din l-analiżi.

Il-Kapitolu 5 jirrapporta s-sejbiet tal-**analizi ekonometrika** tad-*data*. Dan jippermetti eżami fil-fond tar-relazzjoni bejn is-sjeda tad-DPI tal-kumpaniji u l-prestazzjoni ekonomika tagħhom. Filwaqt li l-kawżalità ma tistax tiġi ppruvata fis-sens strett tal-kelma, minhabba d-*data* disponibbli, l-analiżi ekonometrika tippermetti lir-riċerkaturi jikkontrollaw diversi fatturi addizzjonali li jaffettwaw il-prestazzjoni ekonomika u “jiżolaw” ir-relazzjoni bejn is-sjeda tad-DPI u l-prestazzjoni tal-kumpanija. Ir-riżultati tal-analiżi jissuġġerixxu bil-qawwa li hemm relazzjoni pożittiva sistematika bejn is-sjeda tad-DPI u l-prestazzjoni ekonomika fil-livell tal-kumpanija individwali.

Sejbiet ewlenin

It-Tabella E1 tiġbor fil-qosor il-varjabbli prinċipali finanzjarji u tal-kumpaniji għall-aktar snin reċenti fil-kampjun.

Tabella E1: Valuri medji ta' varjabbli magħżula skont is-sjeda tad-DPI, 2015-2018

		Numru ta' impjegati	Dħul għal kull impjegat (EUR '000/sena)	Pagi għal kull impjegat (EUR '000/sena)
Dawk li mhumiex proprjetarji ta' DPI		5.1	148.6	29.8
Proprjetarji ta' DPI	Id-DPI kollha	13.5	178.6	35.6
	Differenza % mqabbla ma' mhux proprjetarji	163.8 %	20.2 %	19.3 %
	Proprjetarji ta' privattivi	28.7	202.4	45.5
	Differenza % mqabbla ma' mhux proprjetarji	460.1 %	36.3 %	52.6 %
	Proprjetarji ta' trademarks	13.5	179.6	35.0
	Differenza % mqabbla ma' mhux proprjetarji	164.3 %	20.9 %	17.4 %
	Proprjetarji ta' disinj	29.1	196.3	38.7
	Differenza % mqabbla ma' mhux proprjetarji	467.9 %	32.2 %	29.7 %

Nota: L-ċifri huma bbażati fuq l-osservazzjonijiet disponibbli ta' 127 199 kumpanija. Id-differenzi kollha huma statistikament sinifikanti fil-livell ta' 1 %. Il-grupp tal-"proprjetarji tad-DPI kollha" huwa definit bħala kumpaniji li għandhom mill-inqas privattiva, trademark jew disinn wieħed, jew kwalunkwe kombinazzjoni tagħhom. Il-gruppi ta' "Proprjetarji ta' privattivi", "Proprjetarji ta' trademarks" u "Proprjetarji ta' disinj" huma definiti bħala kumpaniji li għandhom mill-inqas wieħed minn dawn id-DPI partikolari. Peress li hafna kumpaniji għandhom kombinazzjonijiet tat-tlieta, il-proprjetarji tad-diversi DPI jikkoincidu.

Kif turi t-Tabella E1, il-kumpaniji li għandhom DPI għandhom tendenza li jkunu akbar minn kumpaniji li ma għandhomx, kif imkejjel min-numru ta' impjegati (13.5 vs 5.1 impjegat bħala medja). Għal din ir-raġuni, il-metriċi tal-prestazzjoni ekonomika bħad-dħul, il-profitti u l-pagi huma espressi abbażi ta' kull impjegat.

Għalhekk, il-kumpaniji li għandhom DPI għandhom medja ta' 20 % dħul ogħla għal kull impjegat minn kumpaniji li ma għandhomx. F'termini ta' DPI individwali, il-prestazzjoni premium medja esperjenzata minn kumpaniji li għandhom DPI hija 36 % għall-privattivi, 21 % għat-trademarks u 32 % għad-disinj.

It-Tabella E1 tindika wkoll li l-kumpaniji li għandhom DPI jhallsu bħala medja 19 % pagi ogħla minn kumpaniji li ma għandhomx. Hawnhekk, l-aktar effett qawwi huwa assoċjat mas-sjeda tal-privattivi (53 %), segwiti mid-disinj (30 %) u t-trademarks (17 %). Kemm f'termini ta' dħul għal kull impjegat kif ukoll pagi mħallsa, il-privattivi, meta mqabbla mat-trademarks u d-disinj, huma t-tip ta' DPI li bħala medja jiġġenera l-ogħla redditi għall-kumpaniji u l-impjegati tagħhom. Dan huwa konsistenti wkoll mar-riżultati ta' Studju dwar il-Kontribuzzjoni tal-PI fil-livell tal-industrija (UEP/EUIPO, 2019), li eżamina l-kontribuzzjoni ta' industriji b'użu intensivi tad-DPI għall-ekonomija tal-UE f'termini tal-prodott domestiku gross, l-impjeg, il-pagi u l-kummerċ internazzjonali. F'dak l-istudju, instab li l-industriji intensivi fl-użu tal-privattivi kellhom l-ogħla premium għall-paga wkoll.

It-Tabella E2 turi li l-aktar setturi intensivi fl-użu tad-DPI huma l-informazzjoni u l-komunikazzjoni, bi 18 % tal-kumpaniji f'dak is-settur ikunu proprjetarji ta' DPI, segwiti mill-manifattura, b'14 % ta' dawn il-kumpaniji jkunu proprjetarji ta' DPI, u attivitajiet oħra ta' servizz (14 %). Il-kumpaniji tas-servizzi professjonali ("attivitajiet professjonali, xjentifiċi u tekniċi") huma wkoll relattivament intensivi fl-użu tad-DPI (13 % ta' dawn il-kumpaniji għandhom DPI).

Peress li l-SMEs huma responsabbli għall-maġġoranza vasta tal-kumpaniji fil-kampjun (kif inhu l-każ fil-popolazzjoni ta' kumpaniji Ewropej), id-distribuzzjoni ġenerali tas-sidien tad-DPI bejn il-pajjiżi hija simili għar-riżultati għall-SMEs. Kumpaniji minn Malta, mill-Portugall, Ċipru, il-Ġermanja, l-Awstrija, Spanja, Franza, il-Polonja u r-Renju Unit huma l-aktar probabbli li jkunu proprjetarji ta' DPI. F'dawk pajjiżi, aktar minn 10 % tal-SMEs kollha għandhom mill-inqas wieħed mit-tliet DPI.

Tabella E2: L-10 kategoriji ewlenin tan-NACE³ għas-sjeda tad-DPI

Taqsuma tan-NACE	Sjeda ta' DPI (%)
J: Informazzjoni u komunikazzjoni	17.67
C: Manifattura	14.42
S: Attivitajiet oħra ta' servizz	14.4
M: Attivitajiet professjonali, xjentifiċi u tekniċi	12.97
N: Attivitajiet ta' servizzi amministrattivi u ta' appoġġ	10.66
E: Provvista ta' l-ilma; sistema ta' drenagġi, immanigġar ta' l-iskart u attivitajiet ta' rimedjazzjoni	9.6
G: Kummerċ bl-ingrossa u bl-imnut, tiswija ta' vetturi bil-mutur u muturi	8.95
D: Provvista ta' elettriku, gass, fwar u arja kkondizzjonata	5.9
L: Attivitajiet tal-proprjetà immobbli	5.75
I: Attivitajiet ta' servizzi ta' akkomodazzjoni u ikel	5.51

Nota: It-tabella turi s-sehem tal-proprjetarji tad-DPI fil-popolazzjoni totali ta' kumpaniji li jirrapprezentaw kull taqsuma tal-NACE. It-taqsimiet tal-NACE b'100 kumpanija jew aktar fil-kampjun biss huma murija.

L-analiżi ekonometrika pprezentata fil-Kapitolu 5 tagħmilha possibbli li jiġi iżolat l-effett tas-sjeda tad-DPI minn fatturi oħra bħad-daqs ta' kumpanija jew tal-pajjiżi u s-setturi li topera fihom. Ir-riżultati,

³ L-NACE ("Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne"), li ġiet stabbilita fl-1970, hija l-klassifikazzjoni tal-attivitajiet ekonomiċi użata mill-Kummissjoni Ewropea. Il-bażi ġuridika attwali tagħha hija r-Regolament (KE) Nru 1893/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Diċembru 2006 li jistabbilixxi l-klassifikazzjoni tal-istatistika ta' attivitajiet ekonomiċi tan-NACE Reviżjoni 2.

li huma miġbura fil-qosor fit-Tabella E3 ta' hawn taft, jikkonfermaw l-assoċjazzjoni pożittiva bejn is-sjieda tad-DPI u l-prestazzjoni ekonomika, bid-dhul għal kull impjegat ikun 55 % oġhla għall-proprjetarji tad-DPI milli għal dawk li mhumiex proprjetarji. Dan jista' jitqies bħala wieħed mir-riżultati ċentrali ta' dan l-istudju.

Barra minn hekk, l-analiżi turi li din ir-relazzjoni hija partikolarment evidenti għall-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs).⁴ L-SMEs li għandhom DPI għandhom dhul ta' 68 % oġhla għal kull impjegat minn SMEs li ma għandhom l-ebda DPI. Għalhekk, filwaqt li l-maġġoranza tal-SMEs fl-Ewropa ma għandhomx DPI, dawk li għandhom DPI għandhom dhul sinifikament oġhla għal kull impjegat. Fil-każ ta' kumpaniji kbar, id-dhul għal kull impjegat huwa 18 % oġhla għall-proprjetarji tad-DPI milli għal dawk li mhumiex proprjetarji. Hawnhekk l-analiżi turi li kważi sitta minn kull għaxar kumpaniji kbar fl-Ewropa għandhom DPI, għalkemm l-assoċjazzjoni ma' dhul oġhla għal kull impjegat hija inqas evidenti milli fil-każ tal-SMEs.

Tabella E3: Ir-riżultati prinċipali tal-analiżi ekonometrika

	Differenza fid-dhul għal kull impjegat bejn il-proprjetarji ta' DPI u dawk li mhumiex proprjetarji
Kumpaniji kbar	+18 %
SMEs	+68 %
Total	+55 %

Nota: Abbażi ta' osservazzjonijiet ta' total ta' 120 983 kumpanija. Id-differenzi huma statistikament sinifikanti fil-livell ta' kunfidenza ta' 99 %.

L-analiżi ekonometrika fil-Kapitolu 5 turi aktar li ż-żidiet fil-prestazzjoni tal-kumpanija jiddependu mit-tip u l-kombinazzjoni ta' DPI. L-oġhla židiet fid-dhul għal kull impjegat huma marbuta ma' proprjetarji ta' trademarks u ta' disinji u ma' proprjetarji ta' privattivi, trademarks u disinji flimkien, bi premiums tal-prestazzjoni ta' 63 % u 60 % rispettivament. Il-proprjetarji ta' privattivi biss għandhom 43 % dhul oġhla għal kull impjegat, il-proprjetarji ta' trademarks biss 56 %, il-proprjetarji ta' disinji biss 31 %, il-proprjetarji ta' privattivi u trademarks 58 %, u l-proprjetarji ta' privattivi u disinji 39 %.

Diskussjoni u konkluzjonijiet

L-analiżi pprezentata f'dan l-istudju tikkonferma li hemm relazzjoni pożittiva qawwija bejn is-sjieda ta' tipi differenti ta' DPI u l-prestazzjoni tal-kumpaniji, kif imkejla mid-dhul għal kull impjegat u l-pagi medji mħallsa. Din is-sejba hija konsistenti mal-istudju preċedenti tal-2015, kif ukoll mal-istudji tal-kontribuzzjoni tal-PI fil-livell tal-industrija u mal-istudju tal-2019 ta' kumpaniji bi tkabbir kbir, li sabu relazzjoni pożittiva bejn l-attività tad-DPI ta' kumpanija u l-probabbiltà li jinkiseb tkabbir kbir fis-snin sussegwenti (UEP/EUIPO, 2019).

Bħal f'kull analiżi statistika, dawn ir-riżultati għandhom jiġu interpretati b'attenzjoni. Dawn ma jikkostitwixxux prova konkluziva li jekk il-kumpaniji jiġu mheġġa jużaw aktar id-DPI huma jkollhom žieda fil-prestazzjoni tagħhom. L-istudju juri relazzjoni pożittiva bejn il-kumpaniji li għandhom DPI u l-prestazzjoni tagħhom (kif imkejjel mid-dhul għal kull impjegat). Tabilhaqq, jista' jkun hemm diversi

⁴ L-Artikolu 2 tal-Anness għar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Mejju 2003 dwar id-definizzjoni ta' intrapriżi mikro, żgħar u medji (2003/361/KE) jiddefinixxi SME bħala kumpanija b'inqas minn 250 impjegat u fatturat li ma jaqbiżx il-EUR 50 miljun u/jew total annwali tal-karta tal-bilanċ li ma jaqbiżx il-EUR 43 miljun.

mekkaniżmi li permezz tagħhom tista' taħdem ir-rabta bejn is-sjieda tad-DPI u l-prestazzjoni tal-kumpanija. Madankollu, minħabba d-*data* disponibbli, mhux possibbli li dawn jinfirdu fl-analiżi.

L-assoċjazzjoni pożittiva bejn is-sjieda tad-DPI u l-prestazzjoni ekonomika hija partikolarment b'saħħitha għall-SMEs. Fl-istess ħin, inqas minn 9 % tal-SMEs fil-kampjun għandhom wieħed mit-tliet drittijiet tal-PI inklużi fl-istudju. Ir-raġunijiet għal-livell baxx ta' użu huma esplorati fl-istħarriġ tal-EUIPO dwar l-SMEs Ewropej (EUIPO, 2019). Dan l-istudju (kif ukoll l-edizzjoni preċedenti tiegħu mill-2016) indika li l-ostakli li jiffaċċjaw l-SMEs jinkludu nuqqas ta' għarfien dwar id-DPI, perċezzjoni li l-proċeduri ta' reġistrazzjoni huma kumplessi u għaljin, u li l-ispiza għolja tal-infurzar ta' dawk id-drittijiet, hija ta' piż partikolari għall-SMEs (EUIPO, 2017). Minħabba dan, u l-importanza tal-SMEs fl-ekonomija Ewropea, l-UEP u l-EUIPO qed jieħdu passi bħala uffiċċji tal-PI biex jindirizzaw dan it-tħassib sabiex l-SMEs Ewropej ikunu jistgħu jieħdu vantaġġ sħiħ mill-innovazzjoni u l-proprjetà intellettuali tagħhom, fil-kuntest tal-Pjan Strategiku tal-UEP għall-2023, il-Pjan Strategiku tal-EUIPO għall-2025, permezz tal-Programm għall-SMEs tiegħu, u l-istrateġija għall-SMEs tal-Kummissjoni Ewropea fformulata fil-bidu tal-2020 (KE, 2020).